ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

21 փետրվարի 2023 թվականի թիվ 83-Ա

«ԱՊԱՐԱՆԻ ՊԱՆՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի փետրվարի 21-ի նիստում, քննարկելով «Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

<u>1. Վարույթի ընթացքի հակիրճ նկարագրությունը.</u>

Հանձնաժողովը 2023 թվականի հունվարի 5-ին ««Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին» թիվ 4-Ա որոշմամբ հարուցել է թիվ ՀԳ-000032/23 վարույթը (այսուհետ նաև՝ **Վարույթ**):

Հանձնաժողովը 2023 թվականի փետրվարի 1-ին ընդունել է «Թիվ ՀԳ-00032/23 վարույթով պատասխանող «Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից ներկայացված միջնորդությունը բավարարելու և արագացված վարույթ կիրառելու մասին» թիվ 46-Ա որոշումը (այսուհետ նաև՝ **թիվ 46-Ա որոշում**):

<u>2. Վարույթի հարուցման առիթի և հիմքի հակիրճ նկարագրությունը.</u>

Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչությունը 2023 թվականի հունվարի 4-ի թիվ թիվ 43 զեկուցագրով առաջարկել է Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ՝ հայտնելով, որ Ընկերության կողմից 2022 թվականի դեկտեմբերի 19-ին արտադրված, 400 գրամ քաշով, «ԱՊԳ» ապրանքային նշանով, 15% յուղայնությամբ, «թթվասեր» անվանումով ապրանքում (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք**) առկա է բուսական յուղ և չի համապատասխանում Եվրասիական տնտեսական հանձնաժողովի խորհրդի 2013 թվականի հոկտեմբերի 9-ի թիվ 67 որոշմամբ հաստատված՝ «Կաթի և կաթնամթերքի անվտանգության մասին»

Մաքսային միության թիվ ՄՄ ՏԿ 033/2013 տեխնիկական կանոնակարգին (այսուհետ նաև՝ **Կանոնակարգ**):

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության վարքագծում հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

3. Ընկերության դիրքորոշումը.

Ընկերությունը 2023 թվականի հունվարի 30-ին Հանձնաժողով ներկայացված գրությամբ հայտնել է, որ փորձաքննության արդյունքում հայտնաբերված բուսական յուղի առկայությունը պայմանավորված կարող է լինել այն հանգամանքով, որ Ընկերության մատակարարները, ովքեր գյուղատնտեսությամբ զբաղվող ֆիզիկական անձինք են, չարամտորեն բուսական յուղ են ավելացրել բնական անարատ կաթին:

Ընկերությունը նշել է, որ իրականում իր իմացությամբ չի ավելացրել բուսական յուղ թթվասերի արտադրական պրոցեսում: Այնուամենայնիվ, Ընկերությունը ընդունել է իրեն վերագրվող իրավախախտման փաստը, այս ժամանակամիջոցում աշխատանքներ է իրականացրել, ներառյալ լաբորատոր սարքերի թարմացումը, որպեսզի կարողանա բացահայտել մթերվող կաթում բուսական յուղի առկայությունը:

Ընկերությունը հավաստիացրել է, որ բացատրական աշխատանքների և լաբորատոր սարքերի թարմացման միջոցով վերահսկվում է բնական կաթի մթերման գործընթացը, և բացառվում է բուսական յուղի առկայությունը դրանում: Ընկերությունը հայտնել է, որ վերջինիս առկայության դեպքում մթերվող կաթը ետ է վերադարցվում մատակարարին:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Ընկերությունը խնդրել է Հանձնաժողովին կիրառել արագացված վարույթ և դրա շրջանակներում հնարավոր ամենամեղմ պատասխանատվության միջոցը կիրառել (այսուհետ նաև՝ **Միջնորդություն**):

4. Հանձնաժողովի կողմից պահանջված և ստացված փաստաթղթերը և այլ տեղեկատվությունը.

1) Հանձնաժողովի նախագահի 2022 թվականի դեկտեմբերի 16-ի «Հսկիչ գնում իրականացնելու մասին» թիվ 278-Ա հրամանի հիման վրա 2022 թվականի դեկտեմբերի 19-ին «Պար-Արտ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունում իրականացվել է հսկիչ գնում (այսուհետ նաև՝ **Հսկիչ գնում**), որի արդյունքում կազմվել է «Հսկիչ գնման արդյունքների վերաբերյալ» թիվ 278 արձանագրությունը:

Հսկիչ գնման արդյունքում, ի թիվս այլնի, ձեռք է բերվել Ընկերության կողմից արտադրված «ԱՊԳ» ապրանքային նշանով, «Թթվասեր» անվանումով, 400 գրամ քաշով, 15% յուղայնությամբ ապրանքը, որի տուփի վրա առկա է հետևյալ մակնշումը. ««ԱՊԳ», ԹԹՎԱՍԵՐ, СМЕТАНА, Պատրաստված է անարատ կաթի սերից, 15%: «Ապարանի Պանրի Գործարան» ՓԲԸ: ՀՀ, Արագածոտնի մարզ, ք. Ապարան, Բաղրամյան 4: Բաղադրությունը՝ կովի անարատ կաթի սերուցք, յուղազերծ կաթ, մանրէաբանական մերան: Պահել +2⁰C...+6⁰C և 75% ոչ ավելի օդի հարաբերական խոնավության պայմաններում: Պիտանիության ժամկետը 8 օր: Արտադրման ամսաթիվը և պիտանիության վերջնաժամկետը տես տարայի վրա: Սննդային արժեքը 100գ.՝ սպիտակուցներ 2.9գ, ճարպեր 15գ, ածխաջրեր 3.0գ, էներգետիկ արժեքը՝ 159 կկալ: 1գ-ում կաթնաթթվային

բակտերիաների քանակը 1×10^{7} ԳԱՄ/գ ոչ պակաս: 400գ.±3%»: Բացի այդ, Ապրանքի մակնշման համաձայն՝ պիտանելիության ժամկետն է՝ 19.12.2022 – 27.12.2022:

2) Հանձնաժողովի գլխավոր քարտուղարի 2022 թվականի դեկտեմբերի 20-ի «Փորձաքննություն իրականացնելու մասին» թիվ 309-Ա հրամանի հիման վրա, ի թիվս այլ ապրանքների, Ապրանքն ուղարկվել է «Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությանը (այսուհետ նաև՝ **ՊՈԱԿ**) լաբորատոր փորձաքննության՝ Ապրանքում բուսական յուղի առկայությունը և յուղայնության չափը պարզելու նպատակով:

ՊՈԱԿ-ը 2023 թվականի հունվարի 4-ին Հանձնաժողով է ներկայացրել 2022 թվականի դեկտեմբերի 29-ի թիվ 2149 փորձարկման արձանագրությունը, որի համաձայն՝ Ապրանքը բուսական յուղի առկայությամբ չի համապատասխանում Կանոնակարգին:

3) ՊԵԿ-ի կողմից 2022 թվականի հունվարի 17-ին Հանձնաժողով է ներկայացված տեղեկատվության համաձայն՝

:

4) ՊԵԿ տեղեկատվական տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝

:

<u>5. Գործի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովը հաստատված է համարում հետևյալ փաստական հանգամանքները.</u>

1. Վարույթը հարուցվել է Ընկերության կողմից բուսական յուղի առկայությամբ Ապրանքը որպես թթվասեր մակնշելու և իրացնելու միջոցով հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

2. Հանձնաժողովը թիվ 46-Ա որոշմամբ բավարարել է արագացված վարույթ կիրառելու մասին Ընկերության միջնորդությունը և կիրառել է արագացված վարույթ:

3. Հանձնաժողովի 2022 թվականի մարտի 22-ի ««Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու մասին» 112-Ա որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 112-Ա որոշում**) Ընկերության Ընկերության վարքագիծը որակվել է հասարկության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն: Մասնավորապես, Ընկերության կողմից բուսական յուղի առկայությամբ «ԱՊԳ» ապրանքային նշանով, «Թթվասեր» անվանումով, 400 գրամ քաշով, 15% յուղայնությամբ ապրանքը որպես թթվասեր մակնշելը և իրացնելը, ինչպես նաև դրանում բուսական յուղի առկայության մասին չմակնշելը Հանձնաժողովը որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն և կիրառել է պատասխանատվության միջոց՝ նշանակելով 1 187 363 (մեկ միլիոն հարյուր ութսունյոթ հազար երեք հարյուր վաթսուներեք) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

4. ՊԵԿ-ի կողմից ներկայացված տեղեկատվության համաձայն՝

:

5. ՊԵԿ տեղեկատվական տեղեկատվական տվյալների շտեմարանում առկա տեղեկատվության համաձայն՝

:

<u>6. Վարույթի փաստական հանգամանքների և վերաբերելի իրավական նորմերի ուսումնասիրության և վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովը եզրահանգում է հետևյալին.</u>

1) ***<u>Ընկերության կողմից իրավախախտում կատարված լինելու հարցի կապակցությամբ.</u>***

Վարույթը հարուցվել է Ընկերության կողմից բուսական յուղի առկայությամբ Ապրանքը որպես թթվասեր մակնշելու և իրացնելու միջոցով հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշների առերևույթ առկայության հիմքով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովը, նախևառաջ, հարկ է համարում անդրադառնալ այն հարցադրման պարզաբանմանը, թե ինչպես է դրսևորվում հասարակության մոլորեցմամբ անբարեխիղճ մրցակցության օբյեկտիվ կողմը:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները: Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է վարքագիծը անբարեխիղճ մրցակցություն որակելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունը կամ վարքագիծը, եթե այն.

- հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,
- խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս և սպառողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Այսինքն, օրենսդրի կողմից սահմանված անբարեխիղճ մրցակցության առանձին դրսևորումների սահմանումը, ըստ էության, Օրենքի 16-րդ հոդվածի մասնավոր դեպքերի առարկայացումն է և, հետևաբար, Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշների

քննարկման անհրաժեշտությունը բացակայում է անբարեխիղճ մրցակցության մասնավոր դեպքերից յուրաքանչյուրի, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության դեպքում:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ Օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման).

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ.

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը:

Վերոնշյալ կարգավորումների հիման վրա Հանձնաժողովը հարկ է համարում, նախևառաջ, արձանագրել, որ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցությունն իր բնույթով ունի ձևական կազմ, այսինքն՝ հետևանքի վրա հասնելը՝ սպառողի մոլորվելու փաստը, վարքագիծը Օրենքի 21-րդ հոդվածով որակելու պարտադիր և անհրաժեշտ պայման չէ: Ըստ այդմ, վարքագիծը հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտում որակելու համար բավարար է միայն մոլորվելու հնարավորությունն ու հավանականությունը, այլ ոչ թե ինքնին մոլորվելու փաստը:

Մյուս կողմից, հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն իրավախախտման ձևական բնույթը դրսևորվում է նրանում, որ արարքը կատարման փաստով համարվում է ավարտված: Այլ կերպ ասած՝ տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից այլ վայրում, այդ թվում՝ ինտերնետային կայքի տարբեր բաժիններում, այլ միջոցով կամ հետագայում անհրաժեշտ տեղեկությունները հայտնելը կամ այլ կերպ հասանելի դարձնելը իրավախախտումը չի վերացնում:

Միևնույն ժամանակ, կարևոր է արձանագրել, որ օրենսդիրն այս իրավախախտման օբյեկտիվ կողմի սպառիչ ցանկ չի սահմանել, այլ մասնավորեցրել է դրանցից մի քանիսը, որոնք արտահայտվում են.

1) ապրանքի բնութագրերի կամ իրացման պայմանների վերաբերյալ թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորության ստեղծմամբ, այդ թվում՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելու եղանակով.

2) սպառողին գովազդվող կամ իրացվող ապրանքի վերաբերյալ ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալով, այդ թվում՝ թերի, կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալներ նշելու եղանակով.

3) տնտեսական մրցակցությունը կանխող, սահմանափակող կամ արգելող կամ սպառողների շահերը վնասող օրենքին հակասող գովազդով.

4) ցանկացած այլ դրսևորմամբ, որը ստեղծում է տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց բնութագրերի կամ այլ պայմանների վերաբերյալ մոլորեցնելու հնարավորություն:

Ընդ որում, միևնույն վարքագիծը միաժամանակ կարող է համապատասխանել հասարակության մոլորեցման մեկից ավելի դրսևորումներին: Այսպես, օրինակ՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կարող է ոչ միայն ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալ, այլ նաև ստեղծել թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորություն:

Վերոգրյալի համատեքստում ուշադրության է արժանի նաև այն հանգամանքը, որ Օրենքի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն առկա չէ, եթե կարող է վնաս հասցվել սպառողների կյանքին, առողջությանը, անվտանգությանը, հասարակական կամ պետական անվտանգությանը կամ շրջակա միջավայրին: Այլ կերպ ասած՝ եթե տնտեսավարող սուբյեկտի վարքագիծը վնասում է կամ կարող է վնասել բացառապես հիշատակված հանրային շահերը, ապա այն դուրս է Հանձնաժողովի իրավասության տիրույթից:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 101-րդ պարբերության համաձայն՝ «թթվասեր» է համարվում թթվակաթնային մթերքը, որն արտադրվել է սերուցքը թթվեցնելու միջոցով՝ ավելացնելով կամ չավելացնելով կաթնային արտադրանք, օգտագործելով մերանային միկրոօրգանիզմներ (լակտոկոկներ կամ լակտոկոկների և ջերմասեր կաթնաթթվային ստրեպտոկոկների խառնուրդներ), որում կաթնային ճարպի զանգվածային բաժինը կազմում է 10 տոկոսից ոչ պակաս:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 15-րդ պարբերության՝ «թթվակաթնային մթերք» է համարվում կաթնային մթերքը կամ կաթնային բաղադրյալ մթերքը, որն արտադրվել է ակտիվ թթվայնության (pH) ցուցանիշի նվազեցմանը, կաթնային սպիտակուցի թթվայնության և կոագուլյացիայի ցուցանիշի բարձրացմանը հանգեցնող, կաթի և (կամ) կաթնային մթերքների և (կամ) դրանց՝ այն ոչ կաթնային բաղադրիչներով խառնուրդների թթվեցման եղանակով, որոնց ներմուծման նպատակը կաթի բաղկացուցիչ մասերը փոխարինելը չէ (թթվեցումից առաջ և հետո), կամ առանց նշված բաղադրիչների ավելացման՝ օգտագործելով մերանային միկրոօրգանիզմներ, և պարունակում է սույն Տեխնիկական կանոնակարգի թիվ 1 հավելվածով սահմանված քանակությամբ կենդանի մերանային միկրոօրգանիզմներ:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 43-րդ պարբերության համաձայն՝ «կաթնային մթերք» է համարվում այն սննդամթերքը, որն արտադրվել է կաթից և (կամ) դրա բաղկացուցիչ մասերից և (կամ) կաթնային մթերքներից՝ ավելացնելով կամ չավելացնելով կաթի վերամշակումից ստացված մթերքներ (բացառությամբ կաթ պարունակող մթերքի արտադրության ընթացքում կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերքների), չօգտագործելով ոչ կաթնային ճարպեր ու ոչ կաթնային սպիտակուցներ, և որի բաղադրության մեջ կարող են առկա լինել կաթի վերամշակման համար ֆունկցիոնալ առումով անհրաժեշտ բաղադրիչներ:

Կանոնակարգի 5-րդ կետի 45-րդ պարբերության համաձայն՝ «կաթնային բաղադրյալ մթերք» է համարվում այն սննդամթերքը, որն արտադրվել է կաթից և (կամ) դրա բաղկացուցիչ մասերից և (կամ) կաթնային մթերքներից՝ ավելացնելով կամ չավելացնելով կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերք (բացառությամբ կաթ պարունակող մթերքների արտադրության ընթացքում կաթի վերամշակումից ստացված կողմնակի մթերքների) և ոչ կաթնային բաղադրիչներ (բացառությամբ ոչ կաթնային ծագման ճարպերի, որոնք ներմուծվում են բաղադրության մեջ որպես ինքնուրույն բաղադրամասեր (չի տարածվում վաղ տարիքի երեխաների սննդի համար նախատեսված կաթնամթերքի վրա, որն արտադրելիս օգտագործվում են ոչ կաթնային ծագման ճարպեր), որոնք ավելացվում են՝ չունենալով կաթի բաղկացուցիչ մասերը փոխարինելու նպատակ: Ընդ որում, պատրաստի մթերքում կաթի բաղկացուցիչ մասերը պետք է լինեն 50 տոկոսից ավելի, պաղպաղակում և կաթի վերամշակումից ստացվող քաղցր մթերքներում՝ 40 տոկոսից ավելի:

Կանոնակարգի 73-րդ կետի համաձայն՝ կաթնային բաղադրյալ մթերքների անվանումները պետք է բաղկացած լինեն կաթնային մթերքի համար սահմանված հասկացություններից և լրացվեն դրանց ավելացված ոչ կաթնային բաղադրիչների առկայության մասին տեղեկատվությամբ, օրինակ՝ «կաթնաշոռ՝ մրգերի փոքր կտորներով», «կեֆիր մրգային», «պանիր՝ հալած, խոզապուխտով»:

Կանոնակարգի 82-րդ կետի 1-ին պարբերության համաձայն՝ կաթ պարունակող մթերքների և կաթնային ճարպի փոխարինիչով կաթ պարունակող մթերքների համար չի թույլատրվում օգտագործել կաթի և կաթնային մթերքների, դրանց տարբեր համադրությունների համար, այդ թվում՝ դրանց անվանումներում, ապրանքային նշաններում (առևտրային նշաններում) (առկայության դեպքում) կամ նման մթերքների մակնշման ժամանակ ստեղծված անվանման մեջ, պիտակների վրա, ցանկացած նպատակներով սույն տեխնիկական կանոնակարգով սահմանված հասկացությունները, որոնք կարող են սպառողին շփոթության մեջ գցել, ինչպես նաև բառեր, որոնք ձևավորվել են կաթնային մթերքների հասկացություններից (օրինակ՝ «պանրանման», «պանրային», «պանրագործական», «շրդանային», «թթվասերիկ», «կաթնաշոռիկ», «սերուցքիկ», «կարագիկ», «կաթնաշոռիկ» և այլն):

Վկայակոչված դրույթների համադրումից հետևում է.

1. «թթվասեր» ապրանքատեսակը կարող է լինել միայն կաթնային մթերք և կաթնային բաղադրյալ մթերք,

2. կաթնային մթերք հանդիսացող թթվասերի մեջ չի թույլատրվում օգտագործել ոչ կաթնային ճարպեր ու ոչ կաթնային սպիտակուցներ,

3. կաթնային բաղադրյալ մթերք հանդիսացող թթվասերի մեջ թույլատրվում է ավելացնել ոչ կաթնային բաղադրիչներ, սակայն դրանց ավելացումը պետք է նպատակ չունենա փոխարինել կաթի բաղկացուցիչ մասերը, իսկ անվանումը պետք է լինի ոչ թե «թթվասեր», այլ օրինակ՝ «թթվասեր՝ ընկույզով», «թթվասեր՝ ելակով» և այլն,

4. Կանոնակարգի իմաստով թթվասեր չհամարվող ապրանքները մակնշելիս չի թույլատրվում օգտագործել կաթի և կաթնային մթերքների, դրանց տարբեր համադրությունների համար Կանոնակարգով սահմանված հասկացությունները, այդ թվում՝ «թթվասեր» բառը: Ավելին, արգելվում է օգտագործել նույնիսկ «թթվասերիկ», «թթվասերային մթերք» և նմանատիպ այլ հասկացություններ:

Կանոնակարգի իմաստով թթվասեր չհամարվող ապրանքները մակնշելիս չի թույլատրվում օգտագործել կաթի և կաթնային մթերքների, դրանց տարբեր համադրությունների համար Կանոնակարգով սահմանված հասկացությունները, այդ թվում՝ «թթվասեր» բառը: Ավելին, արգելվում է օգտագործել նույնիսկ «թթվասերիկ», «թթվասերային մթերք» և նմանատիպ այլ հասկացություններ:

Ընկերությունը 2023 թվականի հունվարի 30-ին Հանձնաժողով ներկայացված գրությամբ ընդունել է Վարույթով իրեն վերագրվող իրավախախտման փաստը՝ հավաստիացնելով, որ բացատրական աշխատանքների և լաբորատոր սարքերի թարմացման միջոցով վերահսկվում է բնական կաթի մթերման գործընթացը, և բացառվում է բուսական յուղի առկայությունը դրանում:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Ընկերությունը միջնորդել է կիրառել արագացված վարույթ:

Հանձնաժողովը թիվ 46-Ա որոշմամբ բավարարել է Միջնորդությունը՝ կիրառելով արագացված վարույթ:

Օրենքի 88-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին որոշումն ստանալու օրվանից երկշաբաթյա ժամկետում վարույթով պատասխանողը իրեն վերագրվող իրավախախտման հետևանքները վերացրած լինելու և իրավախախտման փաստն ընդունելու, իսկ սույն օրենքի 73-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքում միայն իրավախախտման փաստն ընդունելու դեպքում կարող է արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդություն ներկայացնել Հանձնաժողով:

Օրենքի 88-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ արագացված վարույթ կիրառելու մասին միջնորդություն ներկայացվելու դեպքում վարույթով պատասխանողը չի կարող հետագայում հերքել իր կողմից իրավախախտում կատարելու փաստը:

Օրենքի 88-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ արագացված վարույթ կիրառելու մասին որոշում կայացվելու դեպքում գործի՝ ըստ էության քննությանն ուղղված գործողություններ չեն իրականացվում, և գնահատվում են միայն պատասխանատվությունը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ Հանձնաժողովը արձանագրում է, որ Ընկերության կողմից բուսական յուղ պարունակող Ապրանքը որպես թթվասեր մակնշելը և իրացնելը պարունակում է հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ, որի կապակցությամբ օրենսդրությամբ նախատեսված է իրավական հետևանք՝ պատասխանատվության միջոցի կիրառում:

2) Ընկերության նկատմամբ պատասխանատվության միջոց կիրառելու հարցի կապակցությամբ.

Օրենքի 92-րդ հոդվածի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Օրենքի 94-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոց կիրառելիս Հանձնաժողովը հաշվի է առնում տվյալ իրավախախտման բնույթը, տևողությունը, իրավախախտման հնարավոր կամ փաստացի ազդեցությունը շուկայում մրցակցային իրավիճակի կամ սպառողների շահերի վրա, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, եթե նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի, տնտեսավարող սուբյեկտի դիտավորության աստիճանը, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու շարժառիթները և հանգամանքները, տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից իրավախախտում կատարվելու փաստն ընդունելու կամ Հանձնաժողովի հետ համագործակցելու հանգամանքը, պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը, տնտեսավարող սուբյեկտի վրա նշանակվող տուգանքի հնարավոր ազդեցությունը, տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտի գործունեության ոլորտը և տնտեսավարող սուբյեկտի պատմությունը:

Հանձնաժողովի 2023 թվականի հունվարի 24-ի «Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի թիվ 395-Ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» թիվ 31-Ն որոշման 3-րդ կետի համաձայն՝ մինչև սույն որոշման ուժի մեջ մտնելը հարուցված և իրականացվող վարույթներում պատասխանատվության միջոցի ընտրությունն ու տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում են մինչև սույն որոշման ուժի մեջ մտնելը գործող օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ բացառությամբ ակցիաների առնչությամբ դրսևորված հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության վերաբերյալ իրավախախտումների, որոնց դեպքում պատասխանատվության միջոցի ընտրությունն ու տուգանքի հաշվարկումն իրականացվում են սույն որոշմամբ սահմանված կարգով:

Մինչև 2023 թվականի փետրվարի 1-ը գործող խմբագրությամբ Հանձնաժողովի 2021 թվականի դեկտեմբերի 28-ի «Պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը սահմանելու մասին» թիվ 395-Ն որոշմամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 395-Ն որոշում**) սահմանված պատասխանատվության միջոցի ընտրության և տուգանքի հաշվարկման մեթոդաբանությունը (այսուհետ նաև՝ **Մեթոդաբանություն**)

կարգավորում է Հանձնաժողովի կողմից Օրենքով սահմանված տնտեսական մրցակցության բնագավառում պատասխանատվության միջոցների ընտրության և տուգանքի հաշվարկման հետ կապված հարաբերությունները:

Մեթոդաբանության 6-րդ կետի համաձայն՝ պատասխանատվության միջոցի ընտրությունը և տուգանքի հաշվարկումը յուրաքանչյուր դեպքում իրականացվում է վարույթի ընթացքում հաստատված փաստական հանգամանքների քննարկման արդյունքում Հանձնաժողովի հայեցողությամբ՝ հաշվի առնելով Մեթոդաբանությամբ ամրագրված դրույթները և վարույթի առանձնահատկությունները:

Մեթոդաբանության 12-րդ կետի համաձայն՝ տուգանքը հաշվարկվում է հետևյալ փուլերով.

1) որոշվում է տուգանքի բազային գումարը.

2) գնահատվում են վարույթի ընթացքում հաստատված ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, և հիմքերի առկայության դեպքում բազային գումարը ենթարկվում է համապատասխան փոփոխությունների.

3) Մեթոդաբանությամբ նախատեսված դեպքերում համապատասխանեցվում է պատասխանատվության միջոցը:

Մեթոդաբանության 13-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը տուգանքը հաշվարկում է Տ = Բ + Բ x (Ծ - Մ) բանաձևով, որտեղ՝ Տ-ն տուգանքի չափն է, Բ-ն տուգանքի բազային գումարն է, Ծ-ն բոլոր ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է, Մ-ն բոլոր մեղմացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարն է:

<u>Բազային գումարի հաշվարկը.</u>

Մեթոդաբանության 7-րդ կետի 1-ին ենթակետի «գ» պարբերության համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունը ըստ բնույթի մրցակցային իրավախախտում է:

Մեթոդաբանության 14-րդ կետի համաձայն՝ մրցակցային իրավախախտումների դեպքում տուգանքի բազային գումարը որոշվում է ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարի, իրավախախտման համապատասխան ծանրության խմբի համար սահմանված տոկոսի և իրավախախտման տևողության արտադրյալի հաշվարկման միջոցով՝ Բ = Հ x Խ x Ժ բանաձևով, որտեղ՝ Բ-ն տուգանքի բազային գումարն է մրցակցային իրավախախտումների դեպքում, Հ -ն ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի գումարն է, Խ-ն իրավախախտման համապատասխան ծանրության խումբն է, Ժ-ն իրավախախտման տևողությունն է:

Ապրանքի իրացումից ստացված հասույթ.

Մեթոդաբանության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ ապրանքների իրացումից ստացված հասույթ է համարվում իրավախախտման առարկա հանդիսացող կամ իրավախախտման մեջ ներգրավված ապրանքների և դրանց փոխադարձ փոխարինելի ապրանքների իրացումից ստացված հասույթը:

Մեթոդաբանության 16-րդ կետի համաձայն՝ ապրանքի իրացումից ստացված հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի գումարի հաշվարկումն իրականացնելիս հիմք է ընդունվում իրավախախտման դադարեցման պահին նախորդող տարվա վաճառքի հասույթը կամ ընդհանուր հասույթը:

Մեթոդաբանության 17-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի կողմից վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունման պահին չդադարեցված իրավախախտումների դեպքում իրացման հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափի հաշվարկումն իրականացվում է վարույթ հարուցելու մասին որոշման ընդունմանը նախորդող տարվա վաճառքի հասույթի կամ ընդհանուր հասույթի չափից:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ

:

Իրավախախտման ծանրության խումբը.

Հիմք ընդունելով Մեթոդաբանության 20-րդ կետի 3-րդ ենթակետը՝ սույն գործով ծանրության խումբը պետք է հաշվարկել 2.5 տոկոս դրույքաչափով:

Իրավախախտման տևողությունը.

Իրավախախտման տևողությունը հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում Մեթոդաբանության 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ կետերը: Սույն գործով

:

Վերոնշյալից բխում է, որ տուգանքի բազային գումարը կազմում է ՀՀ դրամ՝ ըստ հետևյալ հաշվարկի.

Բ= Հ x Խ x Ժ= x 2.5% x = ՀՀ դրամ:

Պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքներ.

Մեթոդաբանության 31-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը դիտարկում է ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները և վարչական ակտում արտացոլում միայն այն հանգամանքները, որոնք հաստատվել են համապատասխան վարույթի ընթացքում:

Մեթոդաբանության 32-րդ կետի համաձայն՝ մեղմացնող հանգամանքի առկայության ապացուցման բեռը կրում է վարույթով պատասխանողը:

Մեթոդաբանության 27-32-րդ կետերով սահմանված են պատասխանատվությունը ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքները, ինչպես նաև սահմանված են բազային գումարից ծանրացնող և մեղմացնող հանգամանքների հաշվարկման դրույքաչափերը:

Սույն իրավախախտման մասով որպես մեղմացնող հանգամանքներ լինելու վերաբերյալ որևէ ապացույց կամ հիմք Ընկերությունը չի ներկայացրել և Հանձնաժողովի կողմից չի հայտնաբերվել:

Մեթոդաբանության 27-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ պատասխանատվությունը ծանրացնող հանգամանք է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից տվյալ խախտման կրկնակիությունը, որն առկա է, եթե.

ա. տնտեսավարող սուբյեկտը ենթարկվել է պատասխանատվության Օրենքի 93-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված նույն խախտման համար.

բ. նախորդ խախտման համար պատասխանատվության միջոց կիրառելու օրվանից չի անցել հինգ տարի:

Տվյալ դեպքում 112-Ա որոշմամբ Ընկերության վարքագիծը, այն է՝ Ընկերության կողմից բուսական յուղի առկայությամբ «ԱՊԳ» ապրանքային նշանով, «Թթվասեր» անվանումով, 400 գրամ քաշով, 15% յուղայնությամբ ապրանքը որպես թթվասեր մակնշելը և իրացնելը, ինչպես նաև դրանում բուսական յուղի առկայության մասին չմակնշելը Հանձնաժողովը որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն և կիրառել է պատասխանատվության միջոց՝ նշանակելով 1 187 363 (մեկ միլիոն հարյուր ութսունյոթ հազար երեք հարյուր վաթսուներեք) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

Այսպիսով, ծանրացնող հանգամանքների համար սահմանված տոկոսների հանրագումարը կազմում է 5%, իսկ մեղմացնող հանգամանքներինը՝ 0%:

<u>Տուգանքի հաշվարկը</u>.

Վերոշարադրյալից հետևում է, որ տուգանքի չափը կազմում է 1 246 731 ՀՀ դրամ՝ համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

S= Բ + Բ x (Ծ - Մ) = = 1 246 731 ՀՀ դրամ:

Մեթոդաբանության 37-րդ կետի համաձայն՝ արագացված վարույթի կիրառման արդյունքում Հանձնաժողովը նշանակում է Մեթոդաբանությամբ հաշվարկված տուգանքի գումարի մեկ երկրորդը:

Այսինքն, Ընկերության նկատմամբ նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է 623 365 ՀՀ դրամ:

Այսպիսով, վերոնշյալ հանգամանքների համադրության արդյունքում և հիմք ընդունելով թիվ 395-Ն որոշումը, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Ընկերության նկատմամբ անհրաժեշտ նշանակել 623 365 (վեց հարյուր քսաներեք հազար երեք հարյուր վաթսունհինգ) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3) <u>Ընկերությանը հանձնարարություն տալու հարցի կապակցությամբ</u>.

Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովը (...) սույն օրենքը խախտելու համար տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և նրանց պաշտոնատար անձանց ենթարկում է պատասխանատվության՝ հանձնարարելով իր սահմանած ժամկետում շտկել խախտումը և հետագայում բացառել այն:

Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ թիվ 46-Ա որոշմամբ կիրառվել է արագացված վարույթ՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ բացակայում է Ընկերությանը հանձնարարություն տալու անհրաժեշտությունը:

<u>7. Եզրափակիչ մաս.</u>

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 67-րդ հոդվածի 2-րդ մասով, 88-րդ հոդվածի 6-րդ մասով, 100-րդ հոդվածի

2-րդ մասով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 70-րդ, 71-րդ հոդվածներով և ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 72-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից 2022 թվականի դեկտեմբերի 19-ին արտադրված բուսական յուղի առկայությամբ «ԱՊԳ» ապրանքային նշանով, «Թթվասեր» անվանումով, 400 գրամ քաշով, 15% յուղայնությամբ ապրանքը որպես թթվասեր մակնշելը և իրացնելը որակել որպես հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցություն (այսուհետ՝ **Օրենքի խախտում**):

2. Օրենքի խախտման համար «Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ նշանակել 623 365 (վեց հարյուր քսաներեք հազար երեք հարյուր վաթսունհինգ) ՀՀ դրամի չափով տուգանք:

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում դրա պատճենը «Ապարանի Պանրի Գործարան» փակ բաժնետիրական ընկերությանը հանձնելուն հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշման 2-րդ կետով նշանակված տուգանքը մինչև սույն որոշման անբողոքարկելի դառնալը չվճարվելու դեպքում ենթակա է հարկադիր կատարման՝ «Դատական ակտերի հարկադիր կատարման մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

5. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել վարչական կամ դատական կարգով՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

6. Սույն որոշման բողոքարկումը չի կասեցնում դրա գործողությունը կամ կատարումը:

ՆԱԽԱԳԱՀ **Գ. ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ**

2023 թ. փետրվարի 21
Երևան